

Muistio Uudenmaan Vasemmistoliitto ry:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.1.2021– 31.12.2024

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen kaikkiin valtionavustusta saaviin puolueisiin ja eräisiin niiden piirijärjestöihin sekä kahteen muuhun rekisteröityyn puolueeseen, jotka eivät saa valtionavustusta.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 61 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2026 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtavat tilintarkastajat Johanna Kormu, Pontus Londen ja Minna Tyrväinen, ylitarkastajat Ines Gullichsen, Hanna Surakka, Malviina Vahtera ja Artur von Bonsdorff sekä tarkastaja Elina Nordström. Tarkastusta on valvonut valvontapäällikkö Jonna Carlson.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 13.3.2025. Piirijärjestö on toimittanut pyydetyn ennakkomateriaalin, ja tarkastus etäyhteyksin 27.8.2025. Tarkastukseen osallistuivat Uudenmaan Vasemmistoliitto ry:n toiminnanjohtaja Toni Asikainen, kirjanpitäjä Jari Salo, johtava tilintarkastaja Johanna Kormu ja ylitarkastaja Ines Gullichsen.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Puolueiden tuli toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle puoluetukipäätöksissä mainittujen piirijärjestöjensä ja naisjärjestönsä tilinpäätöstiedot: tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus, erittely vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta, yhteenveto ajantasaisista ilmoituksista sekä puoluetukea koskeva tilitys valtionavustuksen käytöstä. Uudenmaan Vasemmistoliitto ry:n oli tätä varten tullut toimittaa vastaavat asiakirjat ja tiedot asianomaiselle puolueelle.

Uudenmaan Vasemmistoliitto ry:n vuosien 2021–2024 tilinpäätöstiedot on toimitettu puoluerahoitusvalvonnan järjestelmään. Piiri korjasi tarkastuksen aikana vuosien 2021 ja 2022 ajantasaisten ilmoitusten yhteenvedot teknisesti oikealle lomakkeelle.

Puoluetukea saavan puolueen ja avustuspäätöksessä tarkoitetun muun yhdistyksen tilintarkastajan on puoluelain 9 c §:n mukaan lausuttava tilintarkastuskertomuksessaan tilintarkastuslaissa säädetyn lisäksi 1) onko valtionavustuksen käytössä ja käyttöä koskevassa raportoinnissa noudatettu puoluelain säännöksiä ja avustuspäätöksen ehtoja; 2) onko noudatettu puoluelain säännöksiä tuesta ja tukea koskevista rajoituksista sekä vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen ilmoittamisesta.

Uudenmaan Vasemmistoliitto ry:n tilintarkastuskertomuksiin vuosilta 2021–2024 sisältyvät puoluelain 9 c §:n edellyttämät lausumat.

Tiedot on toimitettu puoluelain mukaisesti.

Puoluerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Puoluelain 8 c §:n mukaan puolueen, puolueyhdistyksen ja puolueen lähiyhteisön saaman tuen määrästä ja sen antajasta ilmoitetaan valtiontalouden tarkastusvirastolle, jos yksittäisen tuen tai useista samalta tukijalta saaduista suorituksista koostuvan tuen arvo on vähintään 1 500 euroa kalenterivuodessa (ajantasainen ilmoitus).

Uudenmaan Vasemmistoliitto ry oli tehnyt ajantasaisia ilmoituksia vuodelta 2023 yhteensä 41 201,01 euron määrästä.

Tarkastuksessa saadun tiedon mukaan vuoden 2023 osalta varsinaista tukea on saatu 1 883,18 euroa. Lopun 39 317,83 euron suhteen kyseessä on eduskuntavaaliehdokkailta laskutetut osuudet vaalimainonnasta.

1.1.2024 alkaen puolueita ei enää suositella ilmoittamaan läpilaskutuseristä ajantasaisilla ilmoituksilla tai vaalirahoitusilmoituksilla, sillä ilmoitus- ja mainosmaksujen läpilaskutusta ei jatkossa pidetä tukena puolueelle.

Puoluelain mukaisen valtionavustuksen siirtämistä ja käyttöä koskevat menettelyt

Uudenmaan Vasemmistoliitto ry on raportoinut tarkastusvirastolle toimittamissaan valtionavustustilityksissä puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen eli puoluetuen käytöstä.

Piirijärjestö on valtionavustustilitystensä mukaan saanut puoluetukea 4 191,24 euroa vuonna 2021 4 191,24 euroa vuonna 2022, 4 191,00 euroa vuonna 2023 ja 3 143,04 euroa vuonna 2024.

Uudenmaan Vasemmistoliitto ry on tehnyt vuosien 2021–2024 puoluetuen siirtämisestä valtionavustulain 7 §:n mukaisesti sopimukset puolueen kanssa.

Uudenmaan Vasemmistoliitto ry ei ollut siirtänyt vuosina 2021–2024 valtionavustusta eteenpäin.

Pakotteiden huomioiminen valtionavustuksen käytössä

Valtionavustuspäätökseen on kirjattu vuodesta 2023 alkaen, että valtionavustusta saavan tahon tulee varmistua, että mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei mene suoraan eikä välillisesti pakoteluettelossa lueteltujen tahojen saataville tai hyödynnettäväksi. Tarkastusvirasto tiedusteli kaikilta puolueilta selvitystä siitä, miten ne ovat varmistuneet puoluetukeen lisättyjen ehtojen noudattamisesta.

Uudenmaan Vasemmistoliitto ry ilmoitti tarkastuksen aikana, että se noudattaa pakotteiden osalta puolueen hankintakriteereitä ja niiden osalta Venäjä-pakotteiden osalta poissulkukriteeriä, jonka mukaan Vasemmistoliitto on toiminnassaan sitoutunut noudattamaan Euroopan unionin neuvoston asetuksen (EU) N:o 269/2014 (asetus Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä) 2 artiklaa. Sen mukaan mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei saa suoraan eikä välillisesti asettaa pakoteluettelossa lueteltujen tahojen saataville tai hyödynnettäväksi.

Tarkastusvirasto selvitti talouspakotteiden noudattamista tekemällä pistotarkastuksia puolueiden kirjainpitoaineistoon. Tarkastuksessa perusteella ilmeni, että Uudenmaan Vasemmistoliitto ry on varmistunut valtionavustuspäätöksessä mainittujen talouspakotteiden noudattamisesta.

Uudenmaan Vasemmistoliitto ry ilmoitti tarkastuksen aikana, että asiaan kiinnitetään huomiota hankintoja tehtäessä. Puolue on laatinut hankintasäännöt, joissa myös pakotteista on ohjeistettu.

Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt, että piiriyhdistys olisi tehnyt hankintoja pakotelistatuilta tahoilta.

Tarkastusvirasto muistuttaa, että vastuu sopimuskumppaneita, alihankkijoita, siirron saajia, yhteistyökumppaneita ja edunsaajia koskevien pakotteiden selvittämisestä ja oikeellisuudesta on valtionavustuksen saajalla. Toimittajan vakuutus ja valtionavustuksissa siirron saajan vakuutus eivät poista hankinnoissa avustuksen saajan vastuuta, vaan avustuksen saajan on tarvittaessa pyydettävä lisäselvitystä asian varmistamiseksi. Valtionavustusta saavien tahojen on suositeltavaa arvioida niiden pakotteiden noudattamiseen liittyviä menettelyjä ja tarvittaessa tarkentaa toimenpiteitä, jotta niiden on mahdollista osoittaa luotettavasti noudattavansa valtionavustuspäätöksen (Valtioneuvoston päätös puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen myöntämisestä puolueille) liitteen 2 avustusehtojen kohtaa 2.3.

Ines Gullichsen

Ylitarkastaja

JAKELU	Uudenmaan Vasemmistoliitto ry
TIEDOKSI	Vasemmistoliitto r.p.